

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie piątym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2018-12-10

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” jest gotowa do samodzielnego planowania i przeprowadzania mediacji w sprawach cywilnych zarówno, ze skierowania sądu jak i pozasądowych. Dokonuje analizy konfliktu, rozpoznaje przedmiot sporu oraz stanowiska i oczekiwania stron. Na tej podstawie ocenia czy nie ma przeciwwskazań do zastosowania mediacji. Jest przygotowana do motywowania i wspierania stron w poszukiwaniu rozwiązań sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów. Stosując techniki zarządzania emocjami oraz techniki mediacyjne i negocjacyjne prowadzi strony do uzyskania porozumienia. Sporządza dokumenty niezbędne w procesie mediacji (zaproszenie na mediację, umowę o przeprowadzenie mediacji, protokół z postępowania mediacyjnego). Wspiera strony w procesie kształtowania treści ugody mediacyjnej. Potrafi dostrzec elementy umożliwiające wykonanie ugody mediacyjnej. Rozumie i potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego umożliwiającymi zrozumienie problemu zgłaszanego przez strony mediacji. Aktualizuje swoją wiedzę z zakresu podstaw prawnych regulujących mediację w sprawach cywilnych. Osoba posiadająca kwalifikację może znaleźć zatrudnienie w instytucjach oraz podmiotach, w których istotne są kompetencje z zakresu prowadzenia mediacji oraz sztuki rozwiązywania konfliktów m.in.: ośrodkach mediacyjnych, kancelariach prawnych, firmach windykacyjnych, bankach, ośrodkach pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych zajmującymi się rozwiązywaniem sporów i pomocy konkretnym grupom osób. Osoba posiadająca kwalifikację może również prowadzić własną działalność gospodarczą lub świadczyć usługi na zlecenie w zakresie mediacji oraz uzyskać wpis na listę stałych mediatorów prowadzoną przez sądy okręgowe. W orientacyjnym nakładzie pracy podano czas potrzebny na szkolenie. Szacowany dodatkowy czas pracy własnej wynosi 30 godzin. Całkowity czas potrzebny do nabycia kwalifikacji wynosi 120 godzin, w tym 90 godz. szkolenia i 30 godz. pracy własnej.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Potwierdzeniem kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” mogą być zainteresowani: ● praktykujący mediatorzy; ● adwokaci, radcowie prawni, komornicy i notariusze; ● psychologowie i psychoterapeuci, którzy chcą poszerzyć swój warsztat zawodowy; ● kuratorzy sądowi i pracownicy socjalni, w tym asystenci rodziny; ● osoby świadczące nieodpłatną pomoc prawną w ramach Punktów nieodpłatnych porad prawnych i świadczenia nieodpłatnych porad obywatelskich; ● drobni usługodawcy, chcący usprawnić procesy związane z dochodzeniem należności od osób fizycznych; ● studenci różnych kierunków studiów (m.in. prawo, psychologia, socjologia, pedagogika, ekonomia); ● nauczyciele i pedagodzy szkolni.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba przystępująca do walidacji musi posiadać kwalifikację pełną na poziomie 4 PRK, zgodnie z art. 8 ustawy o ZSK.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Kwalifikacja pełna na poziomie 4 PRK.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację "Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych" może znaleźć zatrudnienie w instytucjach oraz podmiotach, w których istotne są kompetencje z zakresu prowadzenia mediacji oraz sztuki rozwiązywania konfliktów m.in.: Ośrodkach mediacyjnych, Kancelariach prawnych Firmach windykacyjnych, Bankach, ośrodkach pomocy społecznej, Organizacjach pozarządowych zajmującymi się rozwiązywaniem sporów i pomocy konkretnym grupom osób. Osoba posiadająca kwalifikację może również prowadzić własną działalność gospodarczą lub świadczyć usługi na zlecenie w zakresie mediacji oraz uzyskać wpis na listę stałych mediatorów prowadzoną przez sądy okręgowe po spełnieniu dodatkowych wymagań: nie była karana za przestępstwa umyślne, co najmniej 26-letnia, znająca język polski oraz posiadająca wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji (art. 157a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 23 z późn. zm.).

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat ważny 10 lat.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Mediację definiuje się jako „zorganizowane postępowanie o dobrowolnym charakterze, bez względu na jego nazwę lub określenie, w którym przynajmniej dwie strony sporu próbują same osiągnąć porozumienie w celu rozwiązania ich sporu, korzystając z pomocy mediatora” [def. zawarta w art. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych]. W I kwartale 2018 roku, na ogólną liczbę 3 955 164 spraw, które wpłynęły do sądów, najliczniejszą grupę stanowią sprawy cywilne: 2 368 575 spraw w sądach rejonowych, 102 869 spraw w sądach okręgowych i apelacyjnych [dane statystyczne Ministerstwa Sprawiedliwości: <https://isws.ms.gov.pl/pl/baza-statystyczna/opracowania-jednoroczne/rok-2018/download,3616,0.html>], co daje łącznie blisko 2,5 miliona spraw. Są to sprawy, które mogą dotyczyć każdego, w tym osób, dla których prowadzenie sporu sądowego wiąże się z dużym obciążeniem finansowym i emocjonalnym. Mediacje cywilne prowadzone przed wniesieniem sprawy do sądu pozwalają na uniknięcie tego rodzaju ryzyk, zaś zastosowanie mediacji w toku sprawy pozwala na skuteczne zakończenie nierzadko wieloletnich, złożonych i generujących wysokie koszty postępowania. Udział w postępowaniu mediacyjnym oznacza dla zainteresowanych również istotne korzyści finansowe w postaci zwrotu części opłaty oraz braku dalszych kosztów postępowania związanych z jego spornym charakterem. Mediacja powoduje nie tylko obniżenie kosztów oraz przyspieszenie postępowań sądowych, ale również możliwość realnego wpływu na wynik postępowania oraz wiele dodatkowych korzyści: takich jak naprawienie relacji między stronami. Mediacje cywilne umożliwiają również rozwiązanie, często wieloletnich, konfliktów sąsiedzkich, spornych kwestii dotyczących zaległych zobowiązań czy spłaty należności. Mediacje cywilne dotyczą szerokiego katalogu spraw: od działu spadku i podziału majątku wspólnego, przez spory sąsiedzkie, kwestie odszkodowań i naprawienia szkody czy zadośćuczynienia, wykonanie umowy i kwestie zapłaty, po ochronę dóbr osobistych czy prawa autorskie. Spektrum spraw, w których możliwym jest prowadzenie mediacji cywilnych, zwłaszcza przed wniesieniem sprawy do sądu, jest bardzo szerokie. Ustawodawca – traktując o wymogach formalnych pozwu w art. 187 § 1 k.p.c. - wskazał również, iż jego koniecznym elementem jest oświadczenie czy próba polubownego rozwiązania spornej kwestii była podejmowana. Tym samym mediacje stały się wręcz rekomendowaną ścieżką dla rozwiązania sporu. Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. UE L z dnia 24 maja 2008 r.) państwa członkowskie zostały wezwane do stworzenia alternatywnych, pozasądowych procedur, gdyż zagwarantowanie lepszego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, stanowiące jeden z celów w ramach polityki Unii Europejskiej w zakresie ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, powinno obejmować także dostęp do sądowych oraz pozasądowych metod rozwiązywania sporów. Dyrektywa powinna przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, w szczególności jeśli chodzi o dostępność usług mediacyjnych. W wyniku prac instytucji międzynarodowych lub ponadnarodowych przyjęto międzynarodowe standardy dotyczące mediacji cywilnych, które znajdują swoje odzwierciedlenie w: Rekomendacji Komitetu Rady Ministrów Rady Europy Rec (2002) 10 z 18 września 2002 r. o mediacji w sprawach cywilnych, a także ustawie wzorcowej z 2002 r. o międzynarodowej koncyliacji handlowej przyjętej przez Komisję Międzynarodowego Prawa Handlowego

ONZ. Jednym z kierunków działań Ministerstwa Sprawiedliwości, w ramach „Strategii modernizacji przestrzeni sprawiedliwości w Polsce na lata 2014-2020” jest szerokie wykorzystywanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR) oraz związana z tym popularyzacja idei mediacji, prowadząca do znacznego zwiększenia zakresu wykorzystania tego narzędzia na etapie poprzedzającym postępowanie przed sądem. W tym celu prowadzone są prace legislacyjne mające na celu uproszczenie procedur mediacyjnych oraz zachęcające strony do szerszego korzystania z polubownego rozwiązywania sporów i konfliktów. Metody ADR, w tym mediacja zostały usytuowane w strukturze organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości (Wydział ds. Mediacji w ramach Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich), co spowodowało urealnienie prowadzenia skutecznych działań na rzecz upowszechniania i popularyzacji metod ADR w rozwiązywaniu sporów. Rosnąca popularność, ranga i skala mediacji (potwierdzona przytoczonymi statystykami) w rozwiązywaniu sporów cywilnych, przy jednoczesnym braku rynkowego standardu „dobrej mediacji” i „dobrego mediatora”, narzuca potrzebę wprowadzenia jednolitego w obrębie kraju standardu mediacji sądowej w sprawach cywilnych. Włączenie kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” pozwoli na ustandaryzowanie procesu nadawania kwalifikacji mediatorom i podkreśli wysoką rangę, jaką mediacje odgrywają w życiu społecznym.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Część efektów uczenia się właściwa dla kwalifikacji może być wspólna z efektami kształcenia na wybranych kierunkach studiów oraz studiów podyplomowych z zakresu mediacji. Efekty uczenia się wymagane w kontekście studiów obejmują szerszy zakres wiedzy i mają większą podbudowę teoretyczną, odpowiadają wymaganiom wyższego poziomu PRK. Charakter efektów uczenia się jest na tyle różny, że bezpośrednie odniesienie ich do efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” nie jest zasadne. Należy podkreślić, że w ramach systemu szkolnictwa wyższego posiadanie efektów kształcenia, pokrywających się zakresem z opisaną kwalifikacją rynkową, nie może zostać potwierdzone w całości w wyniku walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Włączenie kwalifikacji do ZSK umożliwi potwierdzenie kompetencji przez osoby, które chcą skorzystać z równoważnej do formalnej ścieżki uczenia się przez całe życie.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Metody stosowane w walidacji – Weryfikacja składa się z dwóch etapów: egzaminu teoretycznego (testu wiedzy) i egzaminu praktycznego. Test wiedzy jest przeprowadzany w elektronicznym systemie w ośrodku egzaminacyjnym. Osobie egzaminowanej podczas rozwiązywania testu nie wolno korzystać z innych aplikacji (w tym otwierać stron internetowych) niż system do przeprowadzania egzaminu. W części praktycznej dopuszcza się zastosowanie następujących metod weryfikacji: próbka pracy połączona z symulacją, rozmowa z komisją, analiza dowodów. Dowodami na potwierdzenie niniejszej kwalifikacji mogą być m.in. poświadczenia przeprowadzonych mediacji wydane przez sąd lub ośrodek mediacji wraz z zanonimizowanymi opisami symulacji mediacji oraz dokumentacją. Zasoby kadrowe – kompetencje osób przeprowadzających walidację. W procesie weryfikacji biorą udział: – operator systemu egzaminacyjnego, który organizuje zaplecze techniczne do przeprowadzenia weryfikacji i nadzoruje przebieg testu; – komisja weryfikacyjna, składająca się z min. 2 egzaminatorów, która przeprowadza część praktyczną egzaminu. Osoba będąca egzaminatorem może być jednocześnie operatorem systemu egzaminacyjnego.

Operator systemu egzaminacyjnego musi posiadać: – wykształcenie minimum średnie; – znajomość obsługi komputera w zakresie uruchamiania oraz podstawowej obsługi systemu i zainstalowanych aplikacji; – umiejętność rozwiązywania problemów w sytuacji trudności z nawiązaniem lub zanikiem połączenia internetowego lub obsługą przeglądarki w zakresie kompatybilności z platformą egzaminacyjną. Weryfikację efektów uczenia się w części praktycznej prowadzi komisja weryfikacyjna, składająca się z min. 2 osób. Każdy członek komisji weryfikacyjnej: – posiada wykształcenie wyższe magisterskie (kwalifikacja pełna na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.)); – posiada minimum 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu mediacji potwierdzone rekomendacją ośrodka mediacji lub sądu (w przypadku prowadzenia mediacji sądowych); – posiada ukończone studia lub szkolenie z zakresu mediacji (min. 80 godzin) oraz co najmniej 2 specjalizacje z zakresu mediacji (w tym obligatoryjnie mediacji cywilnej); – stosuje zasady etyki zawodowej mediatora; – zna aktualnie obowiązujące regulacje prawne w zakresie mediacji; – zna i stosuje standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora; – posiada pełną zdolność do czynności prawnych; – stosuje kryteria weryfikacji przypisane do efektów uczenia się dla opisywanej kwalifikacji oraz kryteria oceny formalnej i merytorycznej dowodów na posiadanie efektów uczenia się właściwych dla opisywanej kwalifikacji; – stosuje zasady prowadzenia weryfikacji, a także różne metody weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z celami walidacji i zasadami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Warunki organizacyjne i materialne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu praktycznego – Instytucja walidująca musi stosować rozwiązania zapewniające rozdzielenie procesów kształcenia i szkolenia od walidacji. W szczególności istotne jest zapewnienie bezstronności osób przeprowadzających walidację m.in. poprzez rozdział osobowy mający na celu zapobieganie konfliktowi interesów osób przeprowadzających walidację. Osoby te nie mogą weryfikować efektów uczenia się osób, które były przez nie przygotowywane do uzyskania kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”. Instytucja prowadząca walidację musi zapewnić: – stanowisko komputerowe dla kandydata ubiegającego się o nadanie kwalifikacji (jedno stanowisko dla jednego kandydata wyposażone w przeglądarkę internetową z dostępem do Internetu) do realizacji części teoretycznej egzaminu; – stół, 3 krzesła oraz materiały biurowe (kartki, długopis); – 2 statystów, którzy odgrywają rolę stron w procesie mediacji (w rolę statystów mogą wcielić się również inni uczestnicy podchodzący do walidacji); – opracowane kazusy mediacji dotyczące spraw cywilnych. Instytucja prowadząca walidację musi zapewnić bezstronną i niezależną procedurę odwoławczą, w ramach której osoby uczestniczące w procesie walidacji i certyfikacji mają możliwość odwołania się od decyzji dotyczących spełnienia wymogów formalnych, samych egzaminów, a także decyzji kończącej walidację. W przypadku negatywnego wyniku walidacji instytucja prowadząca walidację jest zobowiązana przedstawić uzasadnienie decyzji.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2018-12-04 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2018-12-10 r., poz. 1198)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2018-12-13

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

90

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2028-12-10

Kod dziedziny kształcenia

38 - Prawo

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

69.1 - Działalność prawnicza

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

5C381800023

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

12632

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W trakcie konsultacji środowiskowych do kwalifikacji rynkowej "Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych", zgłosiło się 7 podmiotów, z których: - 4 podmioty wyraziły głos aprobujący, - 3 podmioty wyraziły opinię niejednoznaczną. Konsultacje środowiskowe trwały w terminie 18 września - 30 września 2018 r. Uwagi zgłoszono w zakresie: - Charakterystyki kwalifikacji oraz orientacyjnego kosztu uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji, - Orientacyjnego nakładu pracy wymaganego do uzyskania kwalifikacji, - Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji, - Zapotrzebowania na kwalifikację, - Odniesienia do kwalifikacji o złożonym charakterze wraz ze wskazaniem kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczeni się, - Typowych możliwości wykorzystania kwalifikacji, - Wymagań dotyczących walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację. Powyższe uwagi, zostały częściowo uwzględnione w modyfikacji wniosku po zakończonych konsultacjach środowiskowych i przesłanej opinii specjalistów.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” jest gotowa do samodzielnego planowania i przeprowadzania pełnego procesu mediacji w sprawach cywilnych zarówno w postępowaniach sądowych, jak i pozasądowych. Dokonuje analizy konfliktu, rozpoznaje przedmiot sporu oraz stanowiska i oczekiwania stron. Na podstawie analizy ocenia, czy nie ma przeciwwskazań do zastosowania mediacji. Jest przygotowana do motywowania i wspierania stron w poszukiwaniu rozwiązań sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów. Stosując techniki zarządzania emocjami oraz techniki mediacyjne, prowadzi strony do uzyskania porozumienia. Sporządza dokumenty niezbędne w procesie mediacji (umowę o przeprowadzenie mediacji, protokół z posiedzenia mediacyjnego). Wspiera strony w procesie kształtowania finalnej ugody mediacyjnej. Potrafi dostrzec elementy umożliwiające wykonanie porozumienia. Posługuje się podstawową siatką pojęciową z zakresu prawa cywilnego (m.in. stosunek prawny, rzecz, zobowiązanie, dział spadku), umożliwiającą zrozumienie problemu zgłaszanego przez strony mediacji. Aktualizuje swoją wiedzę z zakresu mediacji oraz zastosowania podstaw prawnych związanych z procedurą mediacji (w tym w szczególności w kontekście regulacji postępowania mediacyjnego w Kodeksie postępowania cywilnego). W zakresie wiedzy specjalistycznej, przekraczającej własne umiejętności jako mediatora, potrafi wskazać ekspertów zewnętrznych, np. prawników, doradców podatkowych, do podjęcia współpracy. Jest przygotowana do reagowania oraz rozwiązywania problemów, często w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach. Osoba posiadająca kwalifikację rozumie zakres odpowiedzialności wynikający z wykonywania działań zawodowych.

Zestawy efektów uczenia się

1) Posługiwanie się wiedzą z zakresu prowadzenia mediacji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Charakteryzuje zagadnienia ogólne dotyczące mediacji

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia rolę mediatora w procesie mediacji
- b. wskazuje cele pracy mediatora
- c. omawia zasady i standardy pracy mediatora
- d. omawia przebieg mediacji
- e. omawia możliwe rezultaty mediacji

2. Charakteryzuje zagadnienia prawne dotyczące mediacji w sprawach cywilnych

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia ramy prawne postępowania mediacyjnego
- b. charakteryzuje pojęcia z zakresu prawa cywilnego (m.in. stosunek prawny, rzecz, zobowiązanie, dział spadku)
- c. charakteryzuje pojęcie zdolności do czynności prawnych
- d. określa prawidłową formę dokonania czynności prawnej
- e. wskazuje warunki i skutki prawne zawarcia ugody mediacyjnej
- f. wskazuje skutki prawne zawarcia ugody mediacyjnej w zakresie powagi rzeczy ugodzonej
- g. przedstawia przesłanki odmowy zatwierdzenia ugody przez sąd
- h. omawia zasady rozliczania kosztów sądowych i możliwości ubiegania się o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych
- i. omawia zasady zwrotu opłaty sądowej w całości lub w części
- j. przedstawia procedury dotyczące ochrony danych osobowych w zakresie prowadzenia mediacji

3. Charakteryzuje techniki stosowane w procesie mediacji

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia techniki mediacyjne
- b. omawia techniki negocjacyjne
- c. omawia techniki komunikacyjne

4. Charakteryzuje zagadnienia dotyczące psychologii konfliktu

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia zjawiska psychologiczne towarzyszące konfliktom
- b. omawia blokady komunikacyjne
- c. charakteryzuje dynamikę konfliktu
- d. przedstawia model eskalacji konfliktu
- e. charakteryzuje strategie rozwiązywania konfliktów

2) Nawiązanie kontaktu ze stronami, ustalenie zasad współpracy i zawarcie kontraktu mediacyjnego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Nawiązuje kontakt ze stronami

Kryteria weryfikacji:

- a. na podstawie analizy ujawnionych okoliczności określa możliwość zastosowania mediacji
- b. wskazuje możliwości poszerzenia wiedzy o przedmiocie sprawy skierowanej do mediacji
- c. sporządza zaproszenie na wstępne spotkanie mediacyjne
- d. przedstawia korzyści wynikające z przystąpienia do mediacji

2. Przygotowuje spotkanie mediacyjne

Kryteria weryfikacji:

- a. ustala uczestników spotkania mediacyjnego
- b. omawia zasady ustalania terminu i miejsca wspólnego spotkania mediacyjnego
- c. omawia standardy przygotowywania miejsca na spotkanie mediacyjne

3. Wygłasza monolog mediatora

Kryteria weryfikacji:

- a. przedstawia stronom: definicję mediacji, cel mediacji, zasady prowadzenia mediacji, zasady pokrywania kosztów mediacji, metody pracy
- b. wyjaśnia procedurę i przebieg mediacji
- c. omawia rolę stron oraz rolę mediatora

4. Sprawdza gotowość stron do mediacji

Kryteria weryfikacji:

- a. zadaje pytania służące wstępnemu rozpoznaniu problemu, celu i oczekiwań stron
- b. zadaje pytania służące ustaleniu wątpliwości i obaw związanych z udziałem w mediacji
- c. wyjaśnia rozpoznane wątpliwości i obawy związane z udziałem w mediacji
- d. zadaje pytanie o gotowość stron do udziału w mediacji

5. Dokonuje zawarcia kontraktu mediacyjnego

Kryteria weryfikacji:

- a. ustala zasady współpracy pomiędzy mediatorem a stronami
- b. wyjaśnia pojęcie kontraktu mediacyjnego
- c. wyjaśnia zasady zatwierdzania ugody mediacyjnej
- d. przedstawia zasady dialogu w mediacji opartego na wzajemnym szacunku komunikowania się i prosi strony o ich akceptację

3) Diagnoza konfliktu/sporu cywilnego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Dokonuje diagnozy konfliktu

Kryteria weryfikacji:

- a. zadaje pytania o stanowiska wyjściowe stron dotyczące sporu
- b. zadaje pytania o przedmiot, przyczyny, przebieg i konsekwencje konfliktu z perspektywy obu stron
- c. zadaje pytania o charakter i poziomy konfliktu, by określić, z jakim rodzajem konfliktu ma się do czynienia (wartości, danych, struktury, relacji, interesów)
- d. stosuje techniki mediacyjne w trakcie postępowania mediacyjnego
- e. porządkuje, podsumowuje i wyjaśnia tematy mediacji, by uchwycić najważniejsze kwestie dotyczące sporu

2. Analizuje konflikt pod kątem wskazań i przeciwwskazań do mediacji

Kryteria weryfikacji:

- a. zadaje pytania dookreślające służące wyjaśnieniu, o co toczy się spór
- b. na podstawie zebranych danych ocenia, czy są przeciwwskazania do zastosowania mediacji

4) Wspieranie stron w mediacji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Rozpoznaje interesy i potrzeby stron

Kryteria weryfikacji:

- a. zadaje pytania o potrzeby i interesy stron
- b. zadaje pytania przeformułujące zgłaszane oczekiwania na potrzeby

2. Udrażnia komunikację pomiędzy stronami

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia zjawiska psychologiczne towarzyszące konfliktowi, mechanizmy i postawy zakłócające proces dochodzenia do porozumienia
- b. omawia blokady komunikacyjne i zasady budowania konstruktywnego dialogu
- c. przeformułuje wypowiedź negatywną na neutralną
- d. tworzy arkusz rozbieżności i zgodności stanowisk w celu wykazania wspólnych interesów stron oraz naświetlenia rozbieżności

3. Kieruje rozmową

Kryteria weryfikacji:

- a. udziela głosu stronom
- b. stosuje techniki facylitacji i moderacji
- c. podsumowuje poszczególne etapy procesu
- d. odzwierciedla wypowiedzi stron odnoszące się do przeżywanych emocji
- e. podaje przykłady sytuacji, w których jest wskazane wprowadzenie spotkania na osobności, i podaje zasady prowadzenia takich spotkań
- f. wskazuje i nazywa trudności komunikacyjne doświadczane przez strony

5) Poszukiwanie rozwiązań i konstruowanie porozumień

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Wspiera strony w znajdowaniu wszelkich możliwych rozwiązań prawnych i pozaprawnych

Kryteria weryfikacji:

- a. zadaje pytania pobudzające do zgłaszania rozwiązań
- b. zadaje pytania o konsekwencje poszczególnych rozwiązań
- c. zadaje pytania o BATNA (czyli najlepszą alternatywę negocjowanego porozumienia)
- d. zadaje pytania o WATNA (czyli najgorszą alternatywę negocjowanego porozumienia)
- e. zadaje pytania odwracające role
- f. tworzy wraz ze stronami i za ich obopólną zgodą listę różnych opcji i dostępnych rozwiązań
- g. wskazuje ekspertów zewnętrznych niezbędnych do konsultacji w wypadku wątpliwości w zakresie oceny prawnej opracowywanego rozwiązania konfliktu
- h. stosuje technikę "advokata diabła"
- i. analizuje rozwiązania pod kątem użyteczności i wykonalności

2. Wspiera strony w konstruowaniu wstępnych uzgodnień

Kryteria weryfikacji:

- a. ustala ze stronami reguły dokonywania wyboru rozwiązań
- b. zadaje pytania skłaniające strony do modyfikacji rozwiązań tak, by zaspokajały interesy każdej ze stron
- c. stosuje strategie wzmocnień pozytywnych poprzez uwspólnianie, tj. wskazywanie tego, co łączy strony
- d. stosuje uruchamianie motywacji zewnętrznej poprzez przypominanie korzyści z mediacji
- e. stosuje uruchamianie motywacji wewnętrznej poprzez zadawanie pytań dotyczących wartości celem uzyskania głębszych i trwalszych rezultatów
- f. na zgodny wniosek stron wskazuje sposób rozwiązania sporu z pouczeniem, iż nie jest on wiążący dla stron

6) Podsumowanie procesu mediacji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Wspiera strony w konstruowaniu ugody mediacyjnej

Kryteria weryfikacji:

- a. analizuje dopuszczalność ewentualnego rozstrzygnięcia mediowanych kwestii w jednej lub kilku ugodach
- b. na podstawie dostarczonego projektu ugody ocenia możliwość zatwierdzenia jej przez sąd
- c. wskazuje, w jakich postępowaniach, co do jakich spraw, nie jest dopuszczalne zawarcie ugody
- d. wskazuje na konieczne (formalne) elementy ugody
- e. omawia podstawowe zasady konstruowania ugody, aby uzgodniona przed mediatorem ugoda w przyszłości nadawała się do egzekucji (określenie stron, zobowiązania, terminów wykonania zobowiązania, sankcji za niewykonanie zobowiązania, odsetek, wyczerpania wzajemnych roszczeń stron)
- f. rozróżnia ugode, która zostanie przyjęta przez sąd poprzez nadanie jej klauzuli wykonalności, od ugody, która zostanie przyjęta przez jej zatwierdzenie
- g. omawia zasady zatwierdzania ugody mediacyjnej przez sąd w postępowaniu pozasądowym na wniosek stron
- h. wskazuje ekspertów zewnętrznych do weryfikacji treści ugody, w wypadku ujawnienia wątpliwości dotyczących skutków materialnoprawnych i procesowych ugody oraz do weryfikacji zgodności ugody z prawem i zasadami współżycia społecznego

2. Sprawdza stopień satysfakcji z proponowanych ustaleń

Kryteria weryfikacji:

- a. przedstawia trójkąt satysfakcji
- b. zadaje pytania o zgodność ugody z celami i potrzebami stron
- c. wskazuje możliwe ścieżki dalszego procedowania

3. Podsumowuje proces mediacyjny

Kryteria weryfikacji:

- a. przypomina cele i potrzeby stron
- b. przedstawia efekty pracy
- c. przygotowuje protokół mediacyjny
- d. omawia zasady archiwizacji dokumentacji mediacyjnej

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Fundacja VCC	
2	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	
3	Polskie Centrum Mediacji	
4	Konfederacja Lewiatan	
5	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	
6	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	
7	Uniwersytet SWPS	

Wnioskodawca:

Fundacja VCC

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Sprawiedliwości